בית ובנין

המגזין לתכנון ועיצוב הבית

תכנון ועיצוב

ארכיטקטורה ספורט אלגנט

מערכות ישיבה לגן

הסלון יוצא לגינה

מערכות בית חכם

הבית בכף ידך

תערוכת הרהיטים הבינלאומית

מילאנו 2006

גיליון 88 ■ מאי–יוני 2006

www.bvn.co.il

9 771565 247001 05

48.00 ש"ח כולל מע"מ

איפוק והפתעה ברחבת הכניסה החיצונית: פינת ישיבה, קורה עליונה וקירוי תלוי מעל דלת הכניסה מעניקים בגונם האדום עניין מיוחד למראה הטיח האפור שמשמש לחיפוי המבנה. דלת הכניסה, גבוהה ומרשימה בגונה השחור, מעוצבת כפנלים רחבים עם מרווחים מזוגגים ביניהם, מאזכרת בעיצובה את הקונספט התכנוני של הבית.

ארכיטקטורה

"ספורט אלגנט"

מאת: מיה אור
צילום: דודי ארדון

איך מתכננים בית עבור דיירים שהגדירו את רצונם לבית במראה "ספורט אלגנט"? האדריכלים גיא וליקסון ודודי עזוז, מ-"וי סטודיו אדריכלים" תפרו את התשובה במבנה שתכנונו מגלם שילוב מדויק של פשטות נקייה עם עניין צורני ופתיחות לצד פרטיות

החזית האחורית מדגישה את המוסיבים האופקיים והאנכיים המלווים את הבית גם בתוכו פנימה, זאת המערך הגושי של מתארז: שבעה גושים שכל אחד מהם מהווה פונקציה שונה בחלל הפנים ונפתח נגדד ממהותה. חיבור הגושים זה לזה נעשה באמצעות חלונות מסך אוזכיים. כריכת השיקוף הגדאית מימין מסמלת רוגע של אלמנט מים והיא נצפית מתוך חלל תדר השיגה דרך החלון הגמוך שתוכנן בחלקו התחתון של קיר המעטפת.

דינמיקה ויזואלית וזוויות מבט רבות ומשתנות: מבט מעומק חלל המגורים אל עבר שאר חללי הבית המרוכזים סביב פטיו תחום בקירות זכוכית שמאפשר לקיים קשר עין ישיר ביניהם. קומת הגלריה מתוכננת כשני אזורים וגשר המחבר ביניהם: פינת קריאה וחדר שינה המיועד לאורחים בצדו האחד, וחדר עבודה פתוח לחלל בצדו השני.

ורט אלגנט הוא אמנם מושג מעולם האופנה, אך דיירי הבית השוכן בקיסריה בחרו כדי להגדיר את סגנונו ואת אופיו הרצוי של הבית שעמדו לבנות. ההגדרה, הלא רתית יש לומר, היוותה עבור האדריכלים גיא וליקסון ודודי עזוז, בעלי "וי סטודיו ריכלים" נקודת מוצא ל"תפירת" קונספט תכנוני בהשראת סגנון הבאוהאוס ל-אביבי, תוך התייחסות לבקשה נוספת של הדיירים לפרטיות מקסימלית. קרונות שהנחו את התכנון" אומרים וליקסון ועזוז "היו: שמירה על פשטות פורט-אלגנטית" כמבוקש, יצירת נוחות מגורים ותנועה ברורה בחלל, והפניית נים ארכיטקטוניים פנימה, כך שהבית יהיה פתוח "כלפי עצמו" יותר מאשר אל יבתו". רבים מהאלמנטים ששולבו בבית תוכננו ע"י וליקסון ועזוז ייעודית עבורו ח הרעיון המוביל, ובכלל זה דלת הכניסה, עמודי תאורה המלווים את שביל הכניסה

אליו, פרטי המעקות והמדרגות, גימורים ייחודיים לחומרים, ועוד. היות והמגרש אינו גדול - 685 מ"ר - וגינה גדולה הדורשת טיפול ממילא לא הייתה משאת נפשם של בני הזוג, העמדת הבית עליו נעשתה תוך ניצול כמעט מלא של קווי הבניין, אך עדיין הותירה מספיק מרחב ליצירת סביבה מגוננת התואמת- משלימה את חזותו הנקייה ומספקת את צורכי דייריו.
מתאר המעטפת תוכנן כ7- גושים "קובייתיים" ולא זהים, החובקים פטיו מרכזי פתוח לשמים כשביניהם זורמים מעברי תנועה אופקיים ואנכיים. כל אחד מהגושים מגדיר פונקציה של חלל פנים כשנפחו ופתחיו נגזרים ממהותה (Form Follows Function כסיסמת הבאוהאוס). וחיבורם זה לזה הוא באמצעות מוטיב של שקיפות: פתחים מאורכים המתנשאים עד התקרה, מחדירים אור ומעניקים קשר עם החוץ מחד, ובשל

מימין: גרם המדרגות ממוקם באזור המבואה המרווח שבחלל הציבורי, עשוי קונסטרוקציית מתכת עם מדרגות עץ, ובעיצובו האווירי הוא מהווה אלמנט של עניין צורני.
משמאל: מוקד של עניין ייחודי יוצרת ספרייה מרשימה המשתרעת לכל גובהו של החלל ומאכלסת כמות נכבדה של ספרים. מדפיה האדומים הותקנו תוך הותרת מרווח מהקיר, ותאורה מעודנת ששולבה בו מדגישה את נוכחותה ואת תכניה התרבותיים. בקומה העליונה תוכננה באזור הספרייה גם פינת קריאה נעימה.

ממדיהם הצרים יחסית משמרים פרטיות מאידך. המעטפת חופתה בטיח אפור, החודר ומשמש אף בתוך הבית, כשהוא מדגיש גם בחללו הפנימי את מקומות החיבור בין הגושים/הפונקציות. ככלל, האפור לגווניו, על ערכי ה"ענייניות" שהוא משדר, הוא צבע מוביל בתכנון, כאשר בתוך כך משולבות בו נגיעות מדודות מאד של גווני אדום וכתום - שילוב מפתיע למדי לכשעצמו, אותו מגדירים עזוז וויליקסון כ"סוג של ניסוי ותעייה".
הרציונל לבחירתו נולד מתוך רצון לשלב בתוך המרקם האפור מגע דינמי המעניק חיות אך לא פרוע מידי, ובתוך כך אף מבטא אותנו כמתכננים ואת רעיון הספורט אלגנט של בעלי הבית" ואכן, דואט האדום והכתום מתגלה כקריצה בעלת עניין מיוחד המנוצלת אף כפרט ארכיטקטוני: אלמנטים מבניים בולטים, דוגמת קורות,

מודגשים באדום, ואלמנטים שקועים, דוגמת מרפסות הנכללות בקו המעטפ
כל מערכות התשתית ששולבו בתוך הבית ומחוצה לו, הוצנעו בתוך הקירות
נודע כי באו אל קרבם, כמו, למשל, ארובת האח בחלל המגורים, או פתחי
ש"הולבשו" במלבני בטון קטנים צבועים באדום כפרט ארכיטקטוני
שביל מרוצף דק עץ מוליך אל הבית, מלווה בשדרת ברושים צעירים בצ
וב"עמודי תאורה" נמוכים בנויים מבטון ומחופים בטיח בצדו השני "העמוד
התאורה בהם תוכננו כפרט מיוחד על ידינו, נוספו לקראת סוף הבנייה, לא
לנו "משהו" בדרך פנימה" מסבירים וליקסון ועזוז.
במבואה החיצונית מוצבת פינת ישיבה קטנה ואדומה, ודלת כניסה שחורה
עשויה ברזל ומעוצבת בתצורת פנלים רחבים עם מרווחים שקופים סהוו

מבט מאזור דלת הכניסה אל עבר הפטיו וחדר האוכל המצוי מאחוריו: תחושת מרחב ופתיחות מתגלה עם הכניסה לבית וחושפת זרימת חלל המתנהלת בקו "ארוך" המקיים קשר עין בין הפונקציות השונות. מסגרת החלל נרקמת ממוטיב של שקיפות ומחומריות שעיקרה מתכת, המשמשת בפתחים ובמעקות, ועץ מרבאו חום-אדמדם המשמש לריצוף.

ולם לאשר עתיד להתגלות עם פתיחתה: חלל פנים החושף תכנון מהודק ומדויק
ד אחרון הפרטים, שאינו מותיר דבר ליד המקרה.
חלל המרווח מתרכז סביב פטיו רבוע תחום בקירות זכוכית, שכל אחת מצלעותיו
בלת עם אזור אחר: חדר אוכל, מטבח, ומרחב מגורים גדול, המשתרע לכל רוחב

הבית וכולל מבואת כניסה נדיבת ממדים, פינת טלוויזיה, ואזור אירוח (סלון) הפונה אל הגינה שבחזית האחורית. הצלע הרביעית גובלת עם עומק הסלון ועם מעבר המקשר בינו ובין יחידת השינה הממוקמת "מאחוריו". הפטיו אמנם לא נועד לישיבה, אך שקיפותו והיותו פתוח לשמים יוצקים לחלל הפנים נוכחות משמעותית של סביבת

מבט מתוך הפטיו אל המטבח ואל חדר האוכל שתוכנן כחלל בפני עצמו, העונה על אורח חיי הדיירים המרבים לארח "סביב השולחן". הפטיו הפתוח לשמיים לא נועד לישיבה ונוכחותו יוצקת תחושת חוץ לתוך חלל הפנים. עיצובו, המאציל תכני רוגע, מגלם זיקה לסגנון יפני ומשלב חיפוי חצץ, אלמנט מים המשמיע קול פכפוך עדין וצמחייה מינימליסטית.

חוץ, ועיצובו שמשלב חיפוי חצץ, צמחיית קנים מינימליסטית ואלמנט מים נוסך רוגע המשמיע קול פכפוך מעודן, יוצר נוף פנימי בעל קסם מיוחד, יפני משהו. גרם מדרגות מרחף הממוקם במרחב המגורים מוביל אל קומת גלריה בעלת שני אגפים המקושרים באמצעות גשר צף: אגף ובו חדר עבודה פתוח, ואגף הכולל פינת

קריאה ויחידת שינה לאורחים- "הצימר שלנו" בפי בעלי הבית. כך, למעט השינה שהינן יחידות סגורות בשל פרטיות מתבקשת, זרימת החלל משלבת אנכי עם מוטיב אופקי דומיננטי, ומתנהלת בקו "ארוך" ופתוח המקיים קשר ע בין הפונקציות השונות, ומעניק דינמיקה ויזואלית של זוויות מבט רבות ומשת

המטבח המרווח, על טהרת הגון האפור- פורמייקה ומתכת, מעוצב בסגנון מודרני-עכשווי, מצויד ומאובזר למשעי. עיצובו משלב שלוש יחידות אורכיות עם מעברי גישה נוחים ביניהם: יחידה צמודה לקיר עם משטח עבודה רחב וחיפוי זכוכית חלבית מעל הכיור, יחידת אי גדולה המשמשת לצורכי הכנה, בישול ודלפק אכילה, ויחידת אביזרים המשתרעת על פני קיר שלם ומאכלסת בתוכה אביזרי חשמל וחללי אחסון רבים.

וב הפנים נרקם במשותף עם בעלי הבית, כשהוא משלב את הרעיון הארכיטקטוני האמירה האישית ומתרגם כראוי את הגדרת ה"ספורט אלגנט": הידור מאופק לוב מאוזן בין מינימליזם וחמימות. גווניו חופפים את גווני מעטפת החוץ- אפור נגיעות אדומות, החומריות העיקרית מורכבת מריצוף עץ מרבאו חום-אדמדם כת המשמשת במעקות ובפתחים, ותאורת החלל מתקבלת מספוטים ומגופים ועים בעיצוב הי טק עדכני לצד גופים דקורטיביים היוצרים מוקדי אור רכים. פריטי

הריהוט מאופיינים בסגנון קלאסי אנין המעיד על טעם מגובש, ומוקד מרשים במיוחד מהווה ספרייה גדולה הנמשכת לכל גובהו של החלל עד רום תקרת הגלריה. מדפיה, המאכלסים כמות נכבדה של ספרים, מחופים בפורניר אדום כ"תשובה פנימית" לשילוב הגון האדום במעטפת החוץ, והתקנתם, שנעשתה תוך הותרת מרווח קטן מהקיר, נוצלה לשילוב תאורה מעודנת המעשירה את מראה הספרייה בממד נוסף ומדגישה את תכניה.

חדרי הרחצה והשירותים מעוצבים בקפידה עם דגש על נוחות פונקציונלית ומראה מסוגנן.
מימין: חדר הרחצה של יחידת השינה מאופיין במראה מרחף עם כיורים ומשטח עשויים קוריאן, ברזים ללא פיה, ויחידות אחסון בעיצוב נקי ומינימליסטי. המקלחון השקוף רוצף באריחי דק המשמשים בבריכות למניעת החלקה.
משמאל: עיצוב מסוגנן במיוחד ודרמטי משהו בשירותי האורחים. ריצוף וחיפוי בצפחה שחורה בגימור סילר מבריק, כלים סניטריים לבנים ונגיעות אדומות במשטח הכיור ובפריטים המשלימים.

נוחות במיטבה מייצגים המטבח המרווח וחדר האוכל הסמוך אליו, בו מרבים בעלי הבית לארח "סביב השולחן" ומעדיפים לעשות זאת בחלל ייעודי ונפרד. המטבח, המאובזר למשעי ומעוצב בשפה נקייה ומודרנית על טהרת הגון האפור, עשוי פורמייקה וכולל שלוש יחידות אורכיות מקבילות זו לזו עם מעברי גישה נוחים ביניהן: יחידת כיור צמודה לקיר עם משטח נירוסטה גדול וחיפוי זכוכית חלבית, יחידת אי רחבה במיוחד המשמשת לצורכי בישול והכנה, כמו גם כדלפק אכילה, ויחידת ארונות ואביזרים המשתרעת על פני קיר שלם. חדר האוכל הממוקם בניצב למטבח, קרוב דיו לצורך נגישות נוחה, הינו חלל אינטימי ומזמין כראוי למהותו: את מרב שטחו תופס שולחן אוכל גדל ממדים ומכובד למראה המעוצב כציטוט של פרנק לויד רייט, וכניגוד

מעניין הכיסאות סביבו מפתיעים בגונם הצהוב ובעיצובם הי
דגש מיוחד הניק העיצוב לחדרי הרחצה והשירותים, שכל אחד מהם הוא סי
ויזואלית בפני עצמה. שירותי האורחים לדוגמה, מעוצבים בסגנון מהודר עד ד
המשלב ריצוף וחיפוי בצפחה שחורה בגימור סילר מבריק, כלים סניטריים
ונגיעות אדומות במשטח הכיור ובפריטים משלימים, וזה של יחידת ההורים, ס
"סלון" מפנק, מאופיין במראה אווירי ומרחף, שמתקבל מעיצובם ומאופן הת
של הברזים (ללא פיה), הכלים הסניטריים ויחידות האחסון. פרט פונקציונ
(ובחדרי הרחצה הנוספים) הם אריחי דק המיועדים לבריכות שמשמשים כ
המקלחון. ◀

ים בחוץ:
גלה: מעבר לגינה מתוך שטח הפטיו.
אל למעלה: בריכת השיקוף וגווני האדום והכתום ששולבו במעטפת הטיח האפורה.
אל למטה: אלמנט עיצובי מיוחד בגינה: דק עץ מדורג ועליו כדורי אבן וספסל עץ.
זוד שמאל: החזית האחורית בשעת לילה: תאורת חוץ ותאורת פנים הבוקעת מתוך הבית זה צובעות את המבנה, מעשירות את קוויו ואת גווני האדום והכתום בממד מיוחד וקסום.

ת השינה מזמנת הפתעה בדמות תמונת מים כחולים הנגלים דרך חלקו התחתון קיר המעטפת הגובל בגינה: שני פתחים צרים מלווים אותו לכל אורכו, אחד קו העליון חושף נוף שמים, והשני בתחתיתו, נושק לרצפה וחושף נוף מים. המראה צפוי מתקבל מבריכת שיקוף שתוכננה בשטח הגינה בצמוד לקיר, כך שניתן ות בה מחדר השינה "ללא סוף" למרות שבפועל מדובר בבריכה צרה למדי. יכה ותכני הרוגע שמעניק אלמנט המים הינם חלק בלתי נפרד מרעיון תכנונו הבית- בריכה ללא "רעש" שערכה טמון באווירה הרוגעת שהיא משרה במרחב כולו, הפנימי והחיצוני, וככזו היא משתלבת היטב בגן המגלם זיקה לגן יפני מינימליסטי. למעט חלקת דשא קטנה ודק עץ המשמש ברחבת ישיבה ביציאה מחלל המגורים, שטחו מחופה חצץ והצמחייה שנשתלה בו מסתכמת בעצי פרי שנשתלו בפיזור המשמר את המרחב.
כשיורדת החשיכה, ואת הבית עוטפת תאורת חוץ המשווה לגוני האדום והכתום נוכחות קסומה ומתוכו פנימה בוקעת תאורת הפנים, מקבל התכנון את מלוא משמעות הרעיון שעמד בבסיסו, ועוד הרבה יותר מזה. ■